

העם

בחירות בבית המישפט

איך מונחת בחירות

יש רק ברזניקה פלילית

מעולם לא היתה בישראל מערכת-בתי דין, שבה מילאו בתי-המישפט ובתי-הסדר תפקיד כה פעיל.

במהלך מערכת-הבחירות התחלפה הנהגת המפלגה הגדולה ביותר, בעיקבות עבירה פלילית של ראש-הרשימה המימין עד. שימשון פרס בא במקום יצחק רבין בלי כל קשר לדיעות ולהשקפות, אלא ביגלל פרשה פלילית בילבד. מישפטה של רעיית ראש-המשלה, חודש לפני הבחירות. בוודאי ישפיע על תוצאותיהן.

ראשי ד"ש החליטו להעביר את מרכז-הכובד של מערכת-הבחירות שלהם לבית-המישפט. הם הגישו בסיסנות מישי פטים נגד העולם הזה. בספיטבל של מישי פטיד"ש הופיעה כימעט כל צמרת המישפטי לגה, החל בייגאל ידן ואמנון רובינשטיין וכלה בשמואל תמיר, השליש האמיתי הח"ד של המפלגה, כשהם מלווים בפמליא של אנשי פירסום ויחסי-ציבור (ראה לה"ן). הארץ ודבר ועיתונים אחרים פירסמו את הודעת דובר ד"ש על המישפטים, במ"קוף הכתבות של העיתונאים.

שלום כהן, שהקים רשימה קיקיונית חדשה, החליט ללכת לבחירות על סמך הסיסמה "שחררו אותן מבית-הסוהר", לשם כך ניצל קנס, שהוטל עליו ביגלל מעשה שעשה לפני שלוש שנים. לשיא האבסורד הגיע התעלול כאשר ציווה כהן על מזכירות בית-המישפט שלא לקבל את סכום הקנס מידי חבריו-לשעבר, שהצטרפו לו לרשימת ר"ח, ושיבקשה בדרך זו לחשוף את המוקיונות של המעשה.

חברו של כהן לשעבר, צ'רלי ביטון, המועמד השלישי ברשימת ר"ח, גידון במאסר על גניבת גבינות וחלוקתן לעניים ביטון לא יום את המישפט והעניש במועד זה, אך פסק-דינו של השופט השתלב יפה בתעמולת ר"ח.

ה"רב" מאיר כהנא, שלמד את שי

יוצאת מהכלל. אלי היה לו יחס של כבוד מיוחד, כי לגביו לא היתי סתם פליטה יהודיה. לימדתי את ילדיו בעליית הגג גרמנית ומתמטיקה. זה העניק לי אצלו מעמד של מורה. את אהרון אהב כמו את ילדיו. באחד הימים אמר לי שניכר באהרון שבאחד הימים הוא יהיה עוד אדם גדול.

ביתו של האיכר הליטאי מצאו לאה ואהרון בריק מחסה במשך תקופה ארוכה. בשעות היום שהו בחדר קר של הבית, ששימש כמקור בו איחסן האיכר את החלב. כשבא משהו לבית הוסתרו ב"תוך בונקר שנחפר בתוך אחד החדרים.

כאשר התקרבה החזית אל הכפר הופיעו בו יום אחד ז'נדרמים גרמניים וציוו על אנשי הכפר לפנותו. לאה, שהיתה בעלת הזות יהודית מובהקת, לא יכלה להסתלק עם האיכרים הליטאים. אבל האיכר שהסי תיר אותה הסכים ליטול את אהרון עימו. לאהרון הודבק אל השם הליטאי אלגרידס. לאה היתה בטוחה שלא תראה עוד את בנה. היא נתנה לאיכר כתובת של אחותה בדרום-אפריקה ושל קרובי משפחה בארץ. לכשתיגמר המלחמה, יבקשה ממנו, ואם הילד יישאר בחיים, ישלח אותו אל אחת מכתובות אלה. אהרון כבר ישב על העגלה הרתומה שעמדה לנוטש את הכפר. לפתע ניתחה הפגזה. הגרמנים ברחו מהכפר וה"איכרים חיפשו מיסתור בבונקרים. כעבור שעתים כבשו הרוסים את הכפר.

שישה חודשים אחרי שעזבו את גטו קובנה חזרו לאה ואהרון לשם במסע מפרך.

וחצי כבשו הגרמנים את ליטא ומשפחת בריק, עם שאר יהודי קובנה נכלאה בין חומות הגטו שם נאלצה לשהות כשלוש וחצי שנים.

שנות ילדותו של אהרון ברק עברו עליו תוך חרדה מתמדת. סיפרה אמו, לאה בריק, על כמה מהחוויות המועזעות שעבר עליו בשנים אלה: "בסביבת חג הפסח של שנת 1944, אחרי שהמבוגרים יצאו לעבודה, סגרו הגרמנים את שערי הגטו. הם עברו מבית לבית והוציאו את הילדים. כשראינו אותם מתקרבים אל ביתנו, לקחתי את אהרון, שהיה אז כבן שמונה ורצתי איתו אל אחותי. בחצר ביתה היה בונקר.

כשהגעתי לשם מצאתי את הודלת סגור. רה. רצתי בחזרה הביתה כדי להסתיר את הילד. בדרך עצר אותנו חייל גרמני. התי חלתי לדבר על ליבו: "גם לך יש ודאי ילדים ואחא יודע כמה ילדים יקרים להו"ריהם. תן לי לקחת את הילד הביתה." המורד הוא שהוא השתכנע ונתן לי לעבור. הגעתי הביתה כל עוד נפשי בי, עליתי עם הילד לעליית הגג ומצאתי שם עוד שתי אמהות שהסתתרו עם ילדיהן. דרך החלון ראינו איך הגרמנים סוחבים ילדים מבתיהם. היו שם מחזות מועזים, שלעולם לא נשכח.

אחרי האקציה בגטו קובנה נשארו בגטו רק ילדים ספורים. אהרון היה ביניהם. הוריו ניסו לשנות לו חזות מבוגרת יותר. התקינו לו סנדלי עץ עם סוליות בגובה של 5 ס"מ כדי שיראה גבוה יותר. הוא הועסק כנער-שליח בבתי-המלאכה בגטו. פעם נעצר בידי מי שכונה "תליין הגטו" שחקר אותו לגילו. אהרון, שהיה בן 9, הודה בגילו. הגרמני ביקש ממנו לכתוב

אורח באו"ם

אהרון ברק לצידו של מזכיר האו"ם קורט ולדהיים, בוועדת האו"ם לחוקי הסחר הבינלאומי, שהתכנסה באפריל 1972 בניו-יורק. ברק רכש לעצמו מעמד בינלאומי בין גדולי המנסחים והמחדשים של דיני השטרות. הוא הזמן לוועדת האו"ם, שם תרם מניסיונו בתחומי מדע המישפט.

את שמו. למזלו, לימדה אותו אמו לכתוב את שמו בגרמנית. אהרון כתב את שמו והגרמני שיתרר אותו. אחרי פרשה זו ביקשו הוריו של אהרון לשמור אותו ב"מקום מיבטחים. תמורת סכום כסף גבוה הסכים ליטאי אחד להבריח את אהרון ואת אמו מהגטו.

זה היה בחודש מאי 1944. כשנה לפני תום המלחמה. נזכרה לאה בריק: "מבתי-המלאכה בגטו היו מוציאים שקים גדולים עם בגדים שתיקנו בשביל הצבא הגרמני. שמנו את אהרון בשק קטן בו פתחנו חור בשביל אוויר. החבאנו אותו בין שני שקים גדולים של בגדים. אני ישיבת על ה"פלטפורמה של המשאית. כשהגענו לשער הגטו, הוריד לי השומר הגרמני, שהסכים להעלים עין, את הטלאי הצהוב מהגב. הישרתי את ראשי. הייתי צריכה להשק בתפקיד של גויה. עברנו את כל העיר עד שהגענו לביתו של איכר. שם לקחו את השק ובו אהרון והחביאו אותו ברפת. אני נכנסתי לבית כדי לנחם."

בסופו של מסע תלאות ונדודים ממושך הגיעה לאה בריק עם בנה לכפר קטן, שם מצאה מחסה בביתו של איכר. "הרושם הראשון כשהגענו לשם היה נורא", סיפרה אמו של ברק. "הבית היה עני ומלוכלך. האיכר ובני ביתו הלכו יחפים. באותם רגעים חשבתי כי מוטב אילו היינו נשארים בגטו, יחד עם כל היהודים. אבל אחר-כך נוכחתי כי שטיחי האיכר היה בעל נשמה

ריילות על המסלול

שום תרופות-אלוי הא תעזורנה, כל עוד לא תירפא המחלה

שלוש דיילות חנינות — ניצה אמיד, רוזי שרוקי וחנה לבי — ישבו במל-התעופה בן-גוריון והמתינו.

לא היה בזה כל דבר מיוחד — לולא העובדה שהן ישבו על מסלול ההמראה, לפני גלגלי הג'מבו שהיה צריך לטוס למונטריאול. יחד עימן ישבו חברי-הוועד, עמי שווארץ וזבועו בהרב.

יחסי-הציבור היעילים של אל על מנעו את פירסום המאורע. הם מנעו גם את פירסום העובדה שהמטוס לא המריא כלל. שני הקפטנים, גידעון כהן ואריה שקול-ניק, חיכו זמן-מה, ואחר-כך נסעו הביתה. הג'מבו לא טס, ויחסי-העבודה באל על, הסובלים ממחלה כרונית, הגיעו למשבר חדש.

מעבירה בתחפושית. אותה שעה היה חלק גדול מצי-הסוחר הישראלי מושבת. קציני-הים הכריזו על סיכסוך. הגיעו במהרה לאמצעים קיצוניים יותר ויותר.

גוייסו נגדם כל האמצעים של המישפטי. ההסתדרות, שהיא שותפה בחברת צים והמופיעה בסיכסוך זה כמעבירה ה"מחפשת כנציגת עובדים, החליטה, לשלול את ההכרה" מאיגון הקצינים, מעשה-חוצפה שאין כדוגמתו בתולדות האגודות המיקצועיות בעולם. העיתונות ההמונית, המתגייסת אוטומטית נגד כל שבייתה, הגיעה לשיאים חדשים של היסטריה, הצי עה תרופות-אליל שונות, כגון שבירת השבייתה בכוח, גיוס מפירי-שבייתה, הפ"עלת הצבא, כינון בוררות-חובה, מישלוח השוכתים לבתי-הסוהר, התערבות המישפטי טרה, ועוד.

אולם משבר יחסי-העבודה אינו אלא סימפטום של המצב הכללי בארץ. כמו כל אורח בישראל, יודעים השכירים כי רק פעם אחת בארבע שנים יש סיכוי לכך שהשילטון יקשיב להם: ערב-בחי רות. בשאר ימות השנה נשחק השכיר בין שלושת המעבידים הגדולים: הממש-

Advertisement for Chicago Daily News featuring a headline: "No more terror -- Arafat". It includes sub-headlines like "Exclusive interview" and "P.L.O. chief vows peaceful push for Palestinian home".

הראיון של עראפאת בעיתון "שיקאגו דיילי ניוז"

לה. ההסתדרות והמפעלים הפרטיים, המפקיעים את שכר הריאלי באמצעות האינפלציה. כל עוד יימשך מצב זה, תימשכנה השביתות הדרמטיות — ושום תרופת-אליל לא תעזור.

יחסים מרחביים הפירוש המוסמך

עראפאת מכריז בגלוי על המגע עם המועצה הישראלית למען שלום ישראלי-פלסטיני שום עיתון בישראל לא דיווח על ה-מאורע. אולם הוא חישמל את החוגים (המשך בעמוד 32)

טותיו בבית-מידרשו של יוזף גבלס, פלש לשכם, בליוויית בריונים חמושים, ועשה שם את הכל כדי לגרום למהומה ולשפי-כת'דמים. אילו הצליחה הפרובוקציה, בוודאי היה כה'נא מגיע לבית-המישפט, כנאשם או כעד.

על כולם, עלה, כמוכון, שמואל פלאטרישרון, שהחליט לקנות לעצמו מקום בכנסת כדי למנוע את הסגרתו לצרפת, שם הוא מבוקש כעבריין פלילי. ניצול הפרלמנט כעיר-מיקלט לעבריין נמלט, המסרב לעמוד למישפט, מהווה נקודת-שפ לחדשה של הפרלמנטריוס הישראלי.

עיתונאים זרים, שבאו לארץ כדי לסקר את הבחירות ולדווח על התמודדות-הרע-יונות, היו מיואשים. "אין על מה לדווח," אמר עיתונאי זר בכיר, בבאר של מלון תל-אביב, "אין התמודדות ואין רעיונות. יש רק כרוניקה פלילית."